

John Fowles

Colecționarul

Traducere din limba engleză de Mariana Chițoran

POLIROM
2019

Îmi plăcea întotdeauna s-o văd desenînd: mîna îi mergea atît de repede, zbura pe hîrtie ca o pasăre. O simțeam mereu grăbită să deseneze ce avea de desenat.

Se înțelege că în ziua aceea eram departe de a fi fericit. Nu-mi făcusem nici un plan dinainte. Numai eu eram în stare de așa ceva. Nu știu ce credeam că se va întîmpla. Nici măcar nu știu dacă nu îmi trecuse prin minte să-mi țin făgăduiala, chiar dacă inițial îmi fusese smulsă cu forța și, cum se spune, promisiunile făcute la ananghie nu sînt promisiuni.

Nu m-am dus la Lewes, ci la Brighton și, după ce m-am învîrtit puțin, într-un magazin mic am văzut exact rochia pe care și-o dorea. Se vedea de la o poștă că era o rochie de casă mare. La început nici nu au vrut s-o vîndă fără probă, deși era măsura pe care o cerusem. Întorcîndu-mă la locul unde parcasem furgoneta, am trecut pe lîngă alt magazin, de bijuterii, și mi-a venit brusc ideea că s-ar bucura să-i fac un cadou. Și poate că ar mai ușura puțin lucrurile cînd aveam să abordăm problema esențială. Era un colier de safire și diamante, așezat pe o bucată de catifea neagră, în formă de inimă – vreau să spun că aranjaseră ei colierul în formă de inimă. Am intrat și cînd am aflat că făcea trei sute de lire am fost cît pe ce să renunț, dar partea generoasă a naturii mele a triumfat. La urma urmei, bani aveam. Vînzătoarea din magazin l-a pus la gît și arăta cu adevărat frumos și scump. „Pietrele sînt mici“, mi-a spus domnișoara, „dar au ape foarte frumoase și e un model victorian.“ Mi-am amintit că Miranda îmi spusese cîndva că-i plac obiectele din epoca victoriană și asta m-a convins. Au fost probleme cu cecul, evident. La început vînzătoarea nu a vrut să-l accepte, dar am pus-o să telefoneze la bancă și a schimbat tonul imediat după aceea. Dacă aș fi vorbit afectat și aș fi spus că sînt lordul Jeg sau ceva de genul ăsta, pariez... Oricum, n-aveam timp de pierdut.

Ciudat cum o idee te duce la alta. În timp ce cumpăram colierul, am văzut niște inele și asta mi-a sugerat planul că aș putea s-o rog să se căsătorească cu mine și dacă mă refuza ar fi însemnat s-o țin închisă în continuare. Era un pretext bun. Știam că nu va spune da. Așa că am cumpărat un inel. Era foarte frumos, dar nu prea scump. Îți lua ochii, nimic mai mult.

Cînd am ajuns acasă, am spălat colierul (nu-mi plăcea ideea că atinsese gîtul vînzătoarei) și l-am ascuns în așa fel încît să-l scot la momentul potrivit. După care am făcut toate pregătirile de care îmi vorbise: am aranjat florile, iar sticlele le-am pus pe servantă. Am aranjat totul ca la marile restaurante, luîndu-mi, evident, toate măsurile de precauție. Ne înțelesesem să cobor s-o iau la șapte. Nu trebuia s-o vād după ce îi dădeam pachetele; ca înainte de nuntă.

Hotărîsem ca de data asta s-o aduc sus fără să-i leg mîinile și fără s-o leg la gură. Era un risc, dar aveam s-o pîndesc ca un uliu și, bineînțeles, voi avea la îndemină tamponul de cloroform și tetraclorură de carbon în cazul că apărea vreun bucluc. Dacă se întîmpla să ciocănească cineva la ușă, îi puneam iute tamponul la nas, călușul la gură, îi legam mîinile și picioarele și o închideam în bucătărie, după care puteam să deschid.

La șapte eram gata îmbrăcat cu costumul meu cel bun, cămașa cea mai frumoasă și o cravată nouă, pe care mi-o cumpărasem special. M-a lăsat să aștept vreo zece minute, după care a apărut. Mi s-a tăiat răsufierea. O clipă mi s-a părut că nici nu era ea; atît era de schimbată! Își dăduse cu parfumul franțuzesc pe care i-l cumpărasem și pentru prima oară de cînd era la mine se fardase. Purta rochia cea nouă și îi venea de minune. Era crem, foarte simplă, dar elegantă, decoltată și fără mîneci. Nu era o rochie de fată tînără. Părea o femeie în toată puterea cuvîntului. Ca niciodată, se piep-tănase cu părul în sus, foarte aparte. Mi-a spus că era o coafură

„empire“. Arăta exact ca manechinele din reviste. Eram uluit să văd cât putea să fie de schimbată, când voia. Îmi amintesc că pînă și ochii îi erau altfel, și-i conturase cu negru, ca să pară mai sofisticată. Așa a zis: sofisticată. Bineînțeles că mă făcea să mă simt stîngaci și greoi. Aveam aceeași senzație ca în ziua în care găsisem un fluture absolut minunat și mă gîndeam că va trebui să-l omor. Vreau să spun că frumusețea te năucește, nu mai știi ce vrei să faci, ce trebuie să faci.

„Ei?“ întrebă ea și se învîrti încet, lăsîndu-se admirată.

Foarte frumos, i-am răspuns eu.

„Asta-i tot?“ Mă privi pe sub sprîncene. Era nemaipomenit de frumoasă.

Minunat, am șoptit. Nu știam ce să spun. Aș fi vrut să o privesc la nesfîrșit, dar nu îndrăzneam. Aproape că-mi era frică.

Aveam impresia că sîntem și mai departe unul de celălalt. Și deveneam tot mai conștient că nu o puteam lăsa să plece.

Ei, ce facem, i-am spus, nu mergem sus?

„Așa, cu mîinile dezlegate, fără căluș?“

Acum nu mai are nici o importanță. S-a terminat cu toate astea.

„Cred că tot ceea ce faci azi și ceea ce vei face mîine vor rămîne unele dintre cele mai frumoase amintiri din viața ta.“

Și unele din cele mai triste, nu m-am putut abține să adaug.

„Nu, te înșeli. Este începutul unei vieți noi. Al unei noi personalități.“ Și a întins mîna, a apucat-o pe a mea și a pornit-o pe scară în sus.

Ploua cu găleata, așa că a luat-o la fugă spre bucătărie și, trecînd prin sufragerie, a intrat în salon.

„E drăguț“, constată ea.

Ia te uită! Mi se pare mie sau tu spuneai că vorba asta nu înseamnă nimic?

„Unele lucruri sînt drăguțe. Poți să-mi dai un pahar de Xeres?“ Am turnat în două pahare. Eram acolo amîndoi și

m-a făcut să mor de rîs: se prefăcea că este în mijlocul unei încăperi pline de lume, le făcea cu mîna, îmi vorbea despre ei, iar lor le povestea despre noua mea viață. Apoi a pus un disc cu muzică lentă și era atît de frumoasă. Era transfigurată și ochii îi erau plini de viață. Și atunci parfumul ei franțuzesc care plutea prin cameră, vinul și căldura focului (de lemne, de data asta) au reușit să mă facă să uit că aveam s-o supăr mai tîrziu. I-am spus chiar și niște glume tîmpite, dar a rîs.

A mai băut un pahar de vin, după care am trecut în camera cealaltă, unde strecurasem cadoul sub șervetul ei și l-a văzut imediat.

„E pentru mine?”

Deschide-l și vei vedea, i-am răspuns. A desfăcut ambalajul de hîrtie și a scos cutia de piele bleumarin, a apăsat pe deschizătoare și a rămas mută. Făcuse ochii mari.

„Sînt pietre veritabile?” Rămăsese absolut trăsniță.

Bineînțeles. Sînt mici, dar sînt de calitate excepțională.

„Sînt splendide” și îmi întinse cutia. „Nu pot să accept. Înțeleg, cred că înțeleg de ce îmi oferi colierul și îți sînt recunoscătoare, dar... nu pot accepta.”

Vreau să-l primești, am zis.

„Dar... Ferdinand, cînd un băiat oferă unei fete un cadou ca ăsta, nu poate să însemne decît un singur lucru.”

Ce? am întrebat.

„Oamenilor le trec prin cap lucruri urîte.”

Dar vreau să-l accepți. Te rog.

„Îl voi purta în seara aceasta, pretinzînd că este al meu.”

„Dar chiar și este al tău.”

Ocoli masa și, venind cu cutia, îmi spuse:

„Pune-mi-l tu. Cînd oferi bijuterii unei fete, trebuie să i le pui chiar tu”.

Stătea lîngă mine, privindu-mă, apoi se întoarse cu spatele. Am luat colierul cu delicatețe și i l-am pus în jurul gîtului.

Nu reușeam să-l închid, atât de tare îmi tremurau mâinile. Era prima oară că-i atingeam gâtul. (Nu-i atinsesem decât mâinile pînă acum.) Mirosea atât de frumos, că aș fi putut sta așa lingă ea toată seara. Eram ca personajele unei reclame care prinseseră viață. Apoi s-a întors spre mine și m-a privit.

„E frumos?” Am făcut din cap semn că da. Nu puteam scoate o vorbă. Voiam să-i spun ceva drăguț, să-i fac un compliment.

„Ți-ar plăcea să te sărut pe obraz?”

N-am răspuns, dar și-a pus mâinile pe umerii mei, s-a ridicat puțin pe vîrfuri și m-a sărutat pe obraz. Probabil că obrajii îmi ardeau, mă înroșisem într-atît încît puteam da foc la casă.

Am mîncat friptură de pui rece cu tot felul de garnituri; am deschis sticla de șampanie și am fost uimit să vîd cît era de bună. Mi-a plăcut. Mi-a părut rău că nu cumpărasem decît o singură sticlă. Se bea ușor și nu ți se urcă la cap. Am rîs și ne-am distrat ca nebunii. Era tare spirituală cînd se adresa unor persoane care nu erau de față.

După ce am terminat masa, am făcut amîndoi cafeaua în bucătărie. Eram, bineînțeles, cu ochii pe ea și ne-am dus s-o bem în salon, unde a pus discurile cu muzică de jazz pe care i le cumpărasem. Ne-am așezat pe canapea unul lingă altul.

Am jucat șarade: ea mima tot felul de chestii, silabe, cuvinte și eu trebuia să ghicesc. Nu prea mă pricepeam nici să mimez, nici să ghicesc. Îmi amintesc că unul din cuvintele pe care le-a mimat a fost „fluture”. A mimat de mai multe ori și eu tot nu ghiceam. Am zis avion și toate numele de păsări care îmi treceau prin cap, pînă cînd, descurajată, s-a prăbușit într-un fotoliu și mi-a spus că eram exasperant. Pe urmă a vrut să danseze. A încercat să mă învețe swing și samba și am fost nevoit astfel s-o ating. Simțeam că mi se învîrtește capul și nu reușeam să păstrez ritmul. Cred că mă găsea de-a dreptul tîmpit.

După care a trebuit să se retragă o clipă. Nu prea mi-a convenit, dar îmi dădeam seama că nu puteam s-o trimit jos. A trebuit s-o las să se ducă sus în timp ce eu m-am postat pe scară, într-un loc de unde puteam vedea dacă se apucă să facă semnale cu lumina sau mai știu eu ce (uitasem să bat scîndurile). Fereastra era sus și știam că nu poate sări pe acolo fără s-o aud, căci pînă la pămînt distanța era destul de mare. Oricum, a ieșit imediat și m-a văzut pe scări.

„Chiar nu poți să-mi acorzi nici un pic de încredere?”
întrebă pe un ton cam înțepat.

Ba da, am băguit. Nu e ce crezi.

Ne-am dus înapoi în salon.

„Atunci ce e?”

Dacă fugi acum ai să poți spune că te-am ținut închisă cu forța. Dacă te duc acasă, pot să susțin că te-am eliberat. Știu că e o prostie, am spus. Bineînțeleș că jucam puțin teatru, dar situația era tare încurcată.

Se uită la mine, după care zise: „Ce-ar fi să stăm de vorbă?
Hai, vino și așază-te lângă mine”.

M-am conformat.

„Ce ai de gînd să faci după plecarea mea?”

Nu mă gîndesc la asta.

„Vrei să ne mai vedem?”

Bineînțeleș că vreau.

„Te-ai hotărît să te instalezi definitiv la Londra? Atunci vom face din tine un tînăr modern, o persoană interesantă pe care să-ți facă plăcere s-o întilnești.”

Are să-ți fie rușine cu mine față de prietenii tăi.

Totul părea ireal. Știam că se preface, așa cum mă prefăceam și eu. Mă durea capul. Toate mergeau pe dos.

„Am o mulțime de prieteni. Știi de ce? Pentru că nu-mi e niciodată rușine de ei. Poate crezi că ești personajul cel mai ciudat dintre ei. Nici pe departe. Unul dintre ei e total imoral,